

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

**Ministerie van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid**

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Anna van Hannoverstraat 4
T 070 333 44 44
F 070 333 40 33
www.szw.nl

Onze referentie
2014-0000051562

Datum 25 april 2014

Betreft Nader rapport inzake het voorstel van wet tot wijziging van de Algemene Ouderdomswet in verband met wijziging van de voorwaarden voor de vrijwillige verzekering over een achterliggende periode

Blijkens de mededeling van de Directeur van Uw kabinet van 25 maart 2014, nr. 2014000613, machtigde Uwe Majesteit de Afdeling advisering van de Raad van State haar advies inzake het bovenvermelde voorstel van wet rechtstreeks aan mij te doen toekomen.

Dit advies, gedateerd 4 april 2014, nr. W12.14.0076/III, bied ik U hierbij aan.

De Afdeling advisering van de Raad van State onderschrijft de strekking van het wetsvoorstel. Het komt de Afdeling voor dat de aangekondigde aanpassing van de minimumpremie in het Besluit Wfsv het gesignaleerde probleem al in belangrijke mate oplost. Voorts maakt de Afdeling een opmerking over de voorgestelde arbeidsverledeneis in relatie tot de uitgangspunten van de AOW als volksverzekering. De Afdeling adviseert in de toelichting nader op een en ander in te gaan en zo nodig het voorstel aan te passen.

1. Arbeidsverledeneis

De Afdeling acht verhoging van de minimumpremie tot een meer kostendekkend niveau passend, onder meer vanuit het oogpunt van financiële beheersbaarheid. Zij is ook van oordeel dat de voorgestelde periode van 5 jaar verplicht verzekerd zijn om in aanmerking te komen voor inkoop en het voorstel tot het voorkómen van dubbele verzekering bijdragen aan het tegengaan van onbedoeld gebruik van de inkoopregeling. Zij stemmen de regeling beter af op de situaties waarvoor deze is bedoeld.

Naast bovengenoemde maatregelen bevat het voorstel de eis dat betrokkene ook vijf jaar, in dienstbetrekking of als zelfstandige, arbeid moet hebben verricht alvorens te mogen inkopen. Deze eis is eveneens opgenomen met het oogmerk onbedoeld gebruik tegen te gaan. Het komt de Afdeling voor dat enkel door de hogere minimumpremie de aantrekkingskracht van het onbedoelde gebruik van de inkoopregeling al belangrijk zal verminderen. De Afdeling merkt daarbij op dat de arbeidsverledeneis op gespannen voet staat met de uitgangspunten van de AOW als volksverzekering, waarbij het arbeidsverleden van de verzekerde geen rol speelt.

De regering onderschrijft dat door de hogere minimumpremie het gebruik van de inkoopregeling, en daarmee het onbedoeld gebruik, zal dalen. Ondanks dat kan er een aantrekkingskracht blijven uitgaan van de vrijwillige verzekering, met als gevolg daarvan de mogelijkheid van onbedoeld gebruik. Inkoop kan nog steeds

een gunstige investering in de oudedagsvoorziening van betrokkene zijn. In de eerste plaats omdat de minimumpremie nog niet kostendekkend is. En in de tweede plaats omdat de AOW-uitkering geëxporteerd mag worden. Wie Nederland verlaat ontvangt een AOW-uitkering naar Nederlandse levensstandaard. De levensstandaard in het buitenland is veelal lager dan de Nederlandse. Dat maakt ook het betalen van een hoger inkoopbedrag nog de moeite waard.

Datum

25 april 2014

Onze referentie
2014-0000051562

Dit rechtvaardigt, naast premieverhoging, maatregelen die onbedoeld gebruik zoveel mogelijk tegengaan. De arbeidsverledeneis hoort daarbij. Bij het door de uitvoering gesignaleerde onbedoeld gebruik blijkt dat betrokkenen niet naar Nederland kwamen om te werken, maar enkel met het oogmerk om als ingezetene verplicht verzekerd te raken en zo in te kunnen kopen. Zonder het stellen van een arbeidseis zou dit ook in de toekomst mogelijk blijven. Van iemand die gebruik maakt van een faciliteit die het Nederlandse socialezekerheidsstelsel biedt mag echter bovendien verwacht worden dat deze gedurende een langere periode ook door werk een bijdrage levert aan dat stelsel. Vandaar dat aan de arbeidseis een minimumduur van vijf jaar is gesteld alvorens kan worden ingekocht.

De arbeidsverledeneis staat naar het oordeel van de regering niet op gespannen voet met de uitgangspunten van de AOW als volksverzekering. Allereerst is het zo dat toelating tot de verplichte verzekering voor de AOW niet alleen openstaat voor ingezetenen. Deze staat ook open voor personen die niet in Nederland wonen, maar al dan niet in dienstbetrekking wel in Nederland werkzaam zijn. De voorgestelde arbeidseis in de inkoopregeling AOW, een vrijwillige verzekering, staat dus niet op zich. De verplichte verzekering voor de AOW kent al een arbeidseis.

Voorts gaat het bij de inkoopregeling om een faciliteit waarvoor, binnen kaders, andere voorwaarden gesteld kunnen worden dan voor de verplichte verzekering. Ook nu al verschillen het karakter van vrijwillige en verplichte verzekering op onderdelen. Anders dan bij de verplichte verzekering hebben personen bij de inkoopregeling de keuze om er al dan niet gebruik van te maken. De verplichte verzekering gaat uit van de solidariteitsgedachte. Een groot deel van de verplicht verzekerden betaalt meer dan een kostendekkende premie en draagt zo bij aan de dekking van de AOW-lasten voor verplicht verzekerden met een laag of geen inkomen. De vrijwillige verzekering kent deze solidariteit niet. De potentiële inkoper weegt af of de te betalen premie opweegt tegen het te ontvangen AOW-bedrag. Dit blijkt uit het feit dat personen met een hoog inkomen nagenoeg niet inkopen; de te ontvangen AOW-uitkering staat voor hen niet in verhouding tot de te betalen hoge premie. Nagenoeg alle inkopers hebben geen of een laag inkomen en betalen de minimumpremie.

De memorie van toelichting is naar aanleiding van het bovenstaande aangepast.

2. Redactionele aanpassingen

De redactionele opmerkingen van de Afdeling zijn overgenomen. Daarnaast is van de gelegenheid gebruik gemaakt om in de memorie van toelichting nog een aantal technisch-redactionele verbeteringen aan te brengen.

Ik moge U verzoeken het hierbij gevoegde gewijzigde voorstel van wet en de gewijzigde memorie van toelichting aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal te zenden.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

Datum

25 april 2014

Onze referentie
2014-0000051562

J. Klijnsma